

UZASADNIENIE

W myśl art. 3 ust. 1 tzw. Dyrektywy ptasiej, czyli Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. U. UE. L 20/7 z 26 stycznia 2010 r.) oraz § 4 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. poz. 133, z późn. zm.), założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych jest ochrona gatunków ptaków, utrzymanie i zagospodarowanie ich naturalnych siedlisk zgodnie z wymogami ekologicznymi oraz przywracanie i tworzenie zniszczonych biotopów.

Obowiązek sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 wynika z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916, z późn. zm. - zwanej dalej „ustawą o ochronie przyrody”). Kierując się wspomnianymi powyżej założeniami, plan zadań ochronnych na okres 10 lat ustanawia w drodze aktu prawa miejscowego (w formie zarządzenia), właściwy terytorialnie regionalny dyrektor ochrony środowiska. Dla obszaru Natura 2000 położonego na terenie więcej niż jednego województwa, plan zadań ochronnych ustanawiają wspólnie, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, regionalni dyrektorzy ochrony środowiska, na których obszarze działania znajdują się części tego obszaru. W myśl art. 28 ust. 5 ww. ustawy plan zadań ochronnych może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony tych siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt.

Dla omawianego obszaru Natura 2000, plan zadań ochronnych ustanowiony został zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 24 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły PLB140004 (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 4572, z późn. zm. oraz Dz. Urz. Woj. Lubel. poz. 1853, z późn. zm.).

W związku z zarzutami formalnymi Komisji Europejskiej z dnia 9 czerwca 2021 r., znak INFR(2021)2025, C(2021)2179, dotyczącymi obowiązku ustalenia precyzyjnych celów ochrony dla każdego obszaru Natura 2000, koniecznym stało się doprecyzowanie celów działań ochronnych wyznaczonych dla niniejszego obszaru. Zgodnie z ww. stanowiskiem Komisji Europejskiej funkcja celów ochrony polega na określeniu, jaki stan gatunków i typów siedlisk na danym obszarze należy osiągnąć, tak aby obszar ten mógł przyczynić się do osiągnięcia ogólnego celu, jakim jest właściwy stan ochrony tych gatunków i typów siedlisk (art. 2 ust. 2 Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U.UE.L.1992.206.7), zwanej dalej „dyrektywą siedliskową”) na poziomie krajowym, biogeograficznym lub europejskim. Zgodnie z wykładnią przedstawioną przez Komisję Europejską aby spełnić tę funkcję, cele ochrony muszą być:

- 1) indywidualnie określone dla danego obszaru, to jest ustalone na poziomie obszaru;
- 2) kompleksowe, to jest obejmujące wszystkie gatunki i typy siedlisk będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty na mocy dyrektywy siedliskowej, które występują w obszarze Natura 2000;
- 3) indywidualnie określone dla przedmiotu ochrony, to jest jasno wskazywać konkretny typ siedliska lub gatunek na danym obszarze;
- 4) indywidualnie określone pod kątem pożądanego stanu ochrony, to jest wyraźnie określające stan, jaki typ siedliska i gatunek na danym obszarze mają osiągnąć; pożądaný stan musi być:
 - a) ilościowy i mierzalny (cele ilościowe, które mogą być uzupełnione celami jakościowymi, takimi jak opis właściwego stanu siedliska lub struktury populacji), jak również raportowalny (umożliwiający monitorowanie);
 - b) realistyczny (uwzględniający rozsądne ramy czasowe i nakłady), spójny (umożliwiający zastosowanie takich samych atrybutów i wskaźników dla przedmiotów ochrony w różnych obszarach);
 - c) kompleksowy (atrybuty i cele powinny obejmować specyfikę danego przedmiotu ochrony i umożliwiać opisanie jego stanu ochrony jako właściwy lub niewłaściwy);

- d) precyzyjne w odniesieniu do „utrzymania” lub „odtworzenia” stanu ochrony przedmiotu ochrony (odpowiedni poziom ambicji określający niezbędne środki ochrony);
- e) odpowiadać ekologicznym wymaganiom dotyczącym typów siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I i gatunków wymienionych w załączniku II występujących na tych obszarach; odzwierciedlać znaczenie obszaru dla zachowania lub odtworzenia, we właściwym stanie ochrony, typów siedlisk i gatunków.

Opracowanie zmiany planu zadań ochronnych, w zakresie celów ochrony dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, wynika z konieczności zapewnienia warunków utrzymania i odtworzenia ich właściwego stanu ochrony, z wyjątkiem sytuacji, gdy ze względów przyrodniczych jest niemożliwe lub nieuzasadnione polepszenie tego stanu. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie dostępnych materiałów przyrodniczych, w tym dokumentacji planu zadań ochronnych oraz ekspertyzy: „Inwentaryzacja bączka *Ixobrychus minutus*, dzięcioła średniego *Dendrocoptes medius* i podróżniczka *Luscinia svecica* na obszarze Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły PLB140004”, odnoszącej się do przedmiotów ochrony, w stosunku do których celem działań ochronnych było uzupełnienie stanu wiedzy.

Mając powyższe na uwadze zdefiniowano następujące cele ochrony:

Lp.	Gatunek	Parametr stanu ochrony	Cele działań ochronnych	Komentarz
1	A168 brodziec piskliwy <i>Actitis hypoleucos</i>	stan populacji	Utrzymanie liczebności populacji na poziomie minimum 160 par lęgowych (stan właściwy – FV).	Gatunek gniazduje na kamienistych i piaszczystych brzegach rzek. Wybiera miejsca odludne o niskim stopniu uregulowania koryta – z dużą ilością pływacz i błotnistych zatoczek, w których zdobywa pokarm. W obszarze stwierdzono 159-182 par lęgowych (z ok. 1500-2000 par lęgowych w kraju), a populacja migrująca dochodzi do 800 osobników. W Dolinie Środkowej Wisły gatunek zależny jest od utrzymania roztokowego charakteru doliny rzeki - dostępności piaszczystych wysp i brzegów. Rozmieszczenie gatunku w granicach obszaru należy określić jako równomierne. Nie zachodzi konieczność zmiany danych w Standardowym Formularzu Danych (dalej „SDF”). Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony siedliska. W perspektywie obowiązywania pzo (2024 r.) cel wydaje się możliwy do osiągnięcia. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych dokumentacji pzo (2013 r.). W najbliższym czasie (2024-2025) planowane jest przeprowadzenie badań monitoringowych, których celem jest potwierdzenie rzeczywistej populacji gatunku w obszarze oraz powierzchni jego siedlisk. Zaznaczyć zatem należy, iż cele działań ustalone w nowym pzo mogą być odmienne od wskazanych w niniejszym zarządzeniu.
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie kamienistych i piaszczystych brzegów rzek, o niskim stopniu uregulowania koryta – z dużą ilością pływacz i błotnistych zatoczek), na powierzchni 20000 ha (stan właściwy – FV).	
2	A229 zimorodek <i>Alcedo atthis</i>	stan populacji	Utrzymanie populacji lęgowej na poziomie minimum 26 par lęgowych (stan właściwy – FV).	Siedliskiem zimorodka są doliny rzek, strumienie z wodą zasobną w drobne ryby. Do rozrodu konieczne są urwiste skarpy, w których zimorodek kopie nory gniazdowe. W

		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie urwistych skarp), o powierzchni 6000 ha (stan właściwy – FV).	Dolinie Środkowej Wisły stwierdzono występowanie 26-30 par. Gatunek ten podlega silnym fluktuacjom. Rozmieszczenie gatunku w granicach obszaru należy określić jako równomierne. Nie zachodzi konieczność zmiany danych w SDF. Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony siedliska. W perspektywie obowiązywania pzo (2024 r.) cel wydaje się możliwy do osiągnięcia. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych dokumentacji pzo (2013 r.). W najbliższym czasie (2024-2025) planowane jest przeprowadzenie badań monitoringowych, których celem jest potwierdzenie rzeczywistej populacji gatunku w obszarze oraz powierzchni jego siedlisk. Zaznaczyć zatem należy, iż cele działań ustalone w nowym pzo mogą być odmienne od wskazanych w niniejszym zarządzeniu.
3	A056 płaskonos <i>Anas clypeata</i>	stan populacji	Utrzymanie populacji na poziomie minimum 3 par lęgowych (stan niezadowolający – U1).	Biotopem tego gatunku są stawy, jeziora, zalane pola, mokradła i starorzecza lub zbiorniki na otwartej przestrzeni o gęsto zarośniętych manną, turzycami, trzciną i pałką brzegach. Gnieździ się na lądzie, w miejscu ukrytym pod osłoną traw i turzyc. W 2009 r. stwierdzono gnieźdzenie się na wyspach max. 7 par. Liczebność i zagęszczenia gniazd płaskonosa obserwowane na środkowej Wiśle po 2004 r. są znacznie niższe, niż notowane w ostatniej dekadzie XX wieku. Dotyczy to zwłaszcza fragmentu rzeki między ujściem Wieprza i ujściem Radomki, na którym w latach 1993-1999 liczebność gatunku wahała się między 30 a 65 par lęgowych (Bukaciński i inni 1994, Chylarecki i inni 1998a, Keller i inni 1999, D. Bukaciński, mat. niepublikowane). Rozmieszczenie gatunku w granicach obszaru należy określić jako wyspowe (2 centra, granica gmin: Iłów, Mała Wieś i Wyszogród oraz Maciejowice, Kozienice, Sieciechów – woj. mazowieckie, Stężycza – woj. lubelskie). Nie zachodzi konieczność zmiany danych w SDF. Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony siedliska. W perspektywie obowiązywania pzo (2024 r.) cel wydaje się możliwy do osiągnięcia, jednocześnie z uwagi na uwarunkowania lokalne nie jest możliwa poprawa stanu zachowania populacji. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych dokumentacji pzo (2013 r.). W najbliższym czasie (2024-2025) planowane jest przeprowadzenie badań monitoringowych, których celem jest potwierdzenie rzeczywistej populacji gatunku w obszarze oraz powierzchni jego siedlisk. Zaznaczyć zatem należy, iż cele działań
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie starorzeczy na otwartej przestrzeni o gęsto zarośniętych roślinnością brzegach), o powierzchni 5000 ha (stan właściwy – FV).	

				ustalone w nowym pzo mogą być odmienne od wskazanych w niniejszym zarządzeniu.
4	A053 krzyżówka <i>Anas platyrhynchos</i>	stan populacji	Utrzymanie liczebności populacji zimującej na poziomie minimum 20000 osobników (stan właściwy – FV).	Siedliskiem krzyżówki są wszelkie zbiorniki wodne i ciek. W Dolinie Środkowej Wisły ptak ten gniazduje na starorzeczach, podmokłych łąkach i stawach. Populacja zimująca dochodzi do ok. 20 tys. ptaków, co czyni Dolinę Środkowej Wisły jednym z najważniejszych zimowisk w kraju. Populacja krzyżówki w niektórych regionach kraju w ostatnich latach zanotowała wyraźny spadek najprawdopodobniej ze względu na zwiększone drapieżnictwo norki amerykańskiej. Nie zachodzi konieczność zmiany danych w SDF. Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony siedliska. W perspektywie obowiązywania pzo (2024 r.) cel wydaje się możliwy do osiągnięcia. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych dokumentacji pzo (2013 r.). W najbliższym czasie (2024-2025) planowane jest przeprowadzenie badań monitoringowych, których celem jest potwierdzenie rzeczywistej populacji gatunku w obszarze oraz powierzchni jego siedlisk. Zaznaczyć zatem należy, iż cele działań ustalone w nowym pzo mogą być odmienne od wskazanych w niniejszym zarządzeniu.
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk żerowiskowych (utrzymanie starorzeczy, roztokowego charakteru rzek), na powierzchni 12000 ha (stan właściwy – FV).	
5	A060 podgorzałka <i>Aythya nyroca</i>	stan populacji	Utrzymanie występowania gatunku w obszarze (stan zły – U2).	W Polsce gnieździ się obecnie ok. 80-130 par (Sikora i inni 2012). Liczebność w obszarze nie jest w pełni rozpoznana, w roku 2009 (Kot i inni 2009) prawdopodobnie nie była lęgowa, choć w sezonie lęgowym obserwowano ptaka w rejonie Tarnowa. W latach 2002-2008 niewykluczone sporadyczne gniazdowanie 1-2 par. Rozmieszczenie gatunku w granicach obszaru należy określić jako wyspowe (granica gmin: Wilga, Magnuszew i Maciejowice). Nie zachodzi konieczność zmiany danych w SDF. Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony siedliska. W perspektywie obowiązywania pzo (2024 r.) cel wydaje się możliwy do osiągnięcia, jednocześnie z uwagi na uwarunkowania lokalne nie jest możliwa poprawa stanu zachowania populacji. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie starorzeczy), o powierzchni 1000 ha (stan właściwy – FV).	

				danych dokumentacji pzo (2013 r.). W najbliższym czasie (2024-2025) planowane jest przeprowadzenie badań monitoringowych, których celem jest potwierdzenie rzeczywistej populacji gatunku w obszarze oraz powierzchni jego siedlisk. Zaznaczyć zatem należy, iż cele działań ustalone w nowym pzo mogą być odmienne od wskazanych w niniejszym zarządzeniu.
6	A371 dziwonia <i>Carpodacus erythrinus</i>	stan populacji	Utrzymanie populacji na poziomie minimum 120 samców (stan właściwy – FV).	W Polsce jest nielicznym ptakiem lęgowym związanym z dolinami dużych i mniejszych rzek, a także jeziorami i stawami. Zamieszkuje gęste zarośla, wikliny nadrzeczne, zakrzewione tereny podmokłe, w tym torfowiska i mokradła, które sąsiadują z obszarami otwartymi. Gatunek ten występuje w dolinie Wisły dosyć licznie, stwierdzono około 120 terytorialnych samców. Rozmieszczenie gatunku w granicach obszaru należy określić jako równomierne. Nie zachodzi konieczność zmiany danych w SDF. Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony siedliska. W perspektywie obowiązywania pzo (2024 r.) cel wydaje się możliwy do osiągnięcia. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych dokumentacji pzo (2013 r.). W najbliższym czasie (2024-2025) planowane jest przeprowadzenie badań monitoringowych, których celem jest potwierdzenie rzeczywistej populacji gatunku w obszarze oraz powierzchni jego siedlisk. Zaznaczyć zatem należy, iż cele działań ustalone w nowym pzo mogą być odmienne od wskazanych w niniejszym zarządzeniu.
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie gęstych zarośli, wiklin nadrzecznych, zakrzewionych terenów podmokłych w sąsiedztwie terenów otwartych), na powierzchni 30000 ha (stan właściwy – FV).	
7	A136 sieweczka rzeczna <i>Charadrius dubius</i>	stan populacji	Utrzymanie populacji na poziomie minimum 212 par lęgowych (stan właściwy – FV).	Sieweczka rzeczna zamieszkuje piaszczyste wyspy i plaże, gniazdo zakłada na piasku, zwykle z dala od innych ptaków. Wielkość populacji sieweczki rzecznej w Dolinie Środkowej Wisły wynosi ok. 212-254 par, stanowiąc jedno z głównych lęgowisko tego gatunku w kraju. Rozmieszczenie gatunku w granicach obszaru należy określić jako równomierne. Nie zachodzi konieczność zmiany danych w SDF. Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony siedliska. W perspektywie obowiązywania pzo (2024 r.) cel wydaje się możliwy do osiągnięcia. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych dokumentacji pzo (2013 r.). W najbliższym czasie (2024-2025) planowane jest przeprowadzenie badań monitoringowych, których celem jest potwierdzenie rzeczywistej populacji gatunku w obszarze oraz powierzchni jego siedlisk. Zaznaczyć zatem należy, iż cele działań ustalone w nowym pzo mogą być odmienne od wskazanych w niniejszym zarządzeniu.
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie piaszczystych brzegów, wysp i łąch, roztokowego charakteru rzek, zmniejszenie presji drapieżników), na powierzchni 30000 ha (stan właściwy – FV).	

8	A137 sieweczka obrożna <i>Charadrius hiaticula</i>	stan populacji	Utrzymanie populacji na poziomie minimum 147 par lęgowych (stan właściwy – FV).	Sieweczka obrożna, podobnie jak sieweczka rzeczna, zamieszkuje piaszczyste wyspy i plaże, gniazdo zakłada na piasku. Jej populacja w Dolinie Środkowej Wisły wynosi ok. 125-167 par i jest największą w skali kraju, gdzie łącznie nie gniazduje więcej niż ok. 400 par. Rozmieszczenie gatunku w granicach obszaru należy określić jako równomierne. Nie zachodzi konieczność zmiany danych w SDF. Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony siedliska. W perspektywie obowiązywania pzo (2024 r.) cel wydaje się możliwy do osiągnięcia, jednocześnie z uwagi na uwarunkowania lokalne nie jest możliwa poprawa stanu zachowania populacji. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych dokumentacji pzo (2013 r.). W najbliższym czasie (2024-2025) planowane jest przeprowadzenie badań monitoringowych, których celem jest potwierdzenie rzeczywistej populacji gatunku w obszarze oraz powierzchni jego siedlisk. Zaznaczyć zatem należy, iż cele działań ustalone w nowym pzo mogą być odmienne od wskazanych w niniejszym zarządzeniu.
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie piaszczystych brzegów, wysp i łąch, roztokowego charakteru rzek, zmniejszenie presji drapieżników), na powierzchni 30000 ha (stan właściwy – FV).	
9	A030 bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	stan populacji	Utrzymanie populacji migrującej na poziomie minimum 50 osobników (stan właściwy – FV).	W 2009 populacja krajowa oceniana była na 1100-1200 par (Czuchnowski i Profus 2009), a populacja lęgowa w obszarze Doliny Środkowej Wisły stanowiła zaledwie 1 parę. Gniazdowanie ograniczone jest przede wszystkim dostępnością dogodnych, ustronnych miejsc lęgowych. Dodatkowo z żerowisk położonych w obszarze Doliny Środkowej Wisły korzysta ok. 10 par, które gniazdują poza granicami obszaru. Biotopy bociana czarnego to stare, rozległe drzewostany liściaste i mieszane w dolinach rzecznych, w pobliżu wilgotnych łąk, bagien, stawów rybnych, gdzie znajdują się odpowiednio bogate żerowiska. W warunkach doliny Wisły ptaki zdobywają pokarm w zatoczkach wysp i odludnych fragmentach starorzeczy i odnóg. Dlatego gatunek ten w miejscach lęgowych i żerowiskowych jest narażony na penetrację, turystykę, ruch kołowy (quady), ruch lotniczy (paralotnie i śmigłowce) oraz wycinkę drzew na wyspach tworzących lasy lęgowe. Niszczenie resztek starych lasów lęgowych na wyspach międzywała oraz przyzwolenie na wzmaganie się penetracji ludzkiej może spowodować zanik tego gatunku w obszarze. Nie zachodzi konieczność zmiany danych w SDF. Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony siedliska. W perspektywie obowiązywania pzo (2024 r.) cel wydaje się możliwy do osiągnięcia. Cele działań
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk żerowiskowych (zatoczek wysp, starorzeczy, odnóg koryta Wisły), na powierzchni 20000 ha (stan właściwy – FV).	

				<p>ochronnych sporządzono na podstawie danych dokumentacji pzo (2013 r.). W najbliższym czasie (2024-2025) planowane jest przeprowadzenie badań monitoringowych, których celem jest potwierdzenie rzeczywistej populacji gatunku w obszarze oraz powierzchni jego siedlisk. Zaznaczyć zatem należy, iż cele działań ustalone w nowym pzo mogą być odmienne od wskazanych w niniejszym zarządzeniu.</p>
10	A238 dzięcioł średni <i>Dendrocopos medius</i>	stan populacji	Utrzymanie populacji na poziomie minimum 410 par lęgowych (stan właściwy – FV).	<p>Ocenę wielkości populacji w obszarze dokonano w oparciu o minimalną i maksymalną liczbę terytoriów stwierdzonych na 60 powierzchniach próbnych. Wykonano dwa oszacowania za pomocą uogólnionych modeli liniowych, w których wykorzystano informację o powierzchni lasów liściastych oraz o ich rozdrobnieniu. Średnia wartość dla modelu bazującego na minimalnej liczbie terytoriów wynosiła 408, dla modelu bazującego na maksymalnej liczbie terytoriów – 462. Ostatecznie szacunek (zakres zaokrąglony do pełnych dziesiątek) liczebności dzięcioła średniego w obszarze ustalono na 410-460 par (terytoriów). Jednymi z najważniejszych cech siedliska dzięcioła średniego, znacząco wpływającymi na możliwości występowania, jest obecność starodrzewu (zwarłych płatów lub kęp) oraz obecność drzew martwych lub z martwymi konarami, jako preferowanych miejsc gniazdowania i żerowania (Kosiński 2013, 2015). Rozmieszczenie gatunku w granicach obszaru należy określić jako równomierne od Płocka do granicy gmin: Konstancin-Jeziorna, Józefów, Otwock i Karczew). W związku z posiadanymi danymi zachodzi</p>

		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk łągowych i żerowiskowych, (między innymi utrzymanie nadrzecznych lasów łągowych, w tym starodrzewu z gat.: dąb, jesion, olcha, grab - głównie martwych lub zamierających, ale też żywych z martwymi konarami), o powierzchni 1700 ha (stan właściwy – FV).	konieczność zmiany danych w SDF. Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony siedliska. W perspektywie obowiązywania pzo (2024 r.) cel wydaje się możliwy do osiągnięcia. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych opracowania pn.: Inwentaryzacja bączka <i>Ixobrychus minutus</i> , dzięcioła średniego <i>Dendrocoptes medius</i> i podrózniczka <i>Luscinia svecica</i> na obszarze Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły PLB140004; Samodzielny Zakład Zoologii Leśnej i Łowiectwa Wydział Leśny, SGGW w Warszawie, Muzeum i Instytut Zoologii PAN, Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków – P. Rowiński, T. Chodkiewicz, Ł. Wardecki, A. Dmoch (2019 r.). W najbliższym czasie (2024-2025) planowane jest przeprowadzenie badań monitoringowych, których celem jest potwierdzenie rzeczywistej populacji gatunku w obszarze oraz powierzchni jego siedlisk. Zaznaczyć zatem należy, iż cele działań ustalone w nowym pzo mogą być odmienne od wskazanych w niniejszym zarządzeniu.
11	A429 dzięcioł białoszy <i>Dendrocoptes syriacus</i>	stan populacji	Utrzymanie populacji na poziomie minimum 9 par łągowych (stan właściwy – FV).	Zasiedla sady, lasy łągowe, szpalery topól i wierzb, zwykle w dolinach rzek. Jego populacja krajowa powoli wzrasta od l. 80-tych kiedy to odnotowano pierwsze lęgi w Polsce. W Dolinie Środkowej Wisły występuje na 9 stanowiskach (gminy: Leoncin, Jabłonna, m.st Warszawa (Bielany, Wilanów), Sobienie-Jeziory, Kozienice, Sieciechów, Stężyca, Gniewoszów). Nie zachodzi konieczność zmiany danych w SDF. Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony siedliska. W perspektywie obowiązywania pzo (2024 r.) cel wydaje się możliwy do osiągnięcia, jednocześnie z uwagi na uwarunkowania lokalne nie jest możliwa poprawa stanu zachowania populacji. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych dokumentacji pzo (2013 r.). W najbliższym czasie (2024-2025) planowane jest przeprowadzenie badań monitoringowych, których celem jest potwierdzenie rzeczywistej populacji gatunku w obszarze oraz powierzchni jego siedlisk. Zaznaczyć zatem należy, iż cele działań ustalone w nowym pzo mogą być odmienne od wskazanych w niniejszym zarządzeniu.
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk łągowych i żerowiskowych (utrzymanie lasów łągowych), na powierzchni 10000 ha (stan właściwy – FV).	
12	A130 ostrygojad <i>Haematopus ostralegus</i>	stan populacji	Utrzymanie populacji na poziomie minimum 9 par łągowych (stan właściwy – FV).	W dolinie Wisły ostrygojad gniazduje na otwartych piaszczystych wyspach. W Polsce bardzo nieliczny ok. 23-27 par, z czego aż 9-12 występuje w obszarze Dolina Środkowej

		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie piaszczystych wysp i łąch, roztokowego charakteru rzek, zmniejszenie presji drapieżników), na powierzchni 10000 ha (stan właściwy – FV).	Wisły. Rozmieszczenie gatunku w granicach obszaru należy określić jako wyspowe (2 centra, od Płocka do gm. Małą Wieś, Iłów oraz granica gmin Maciejowice, Kozienice – woj. mazowieckie i gm. Stężycza – woj. lubelskie). Nie zachodzi konieczność zmiany danych w SDF. Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony siedliska. W perspektywie obowiązywania pzo (2024 r.) cel wydaje się możliwy do osiągnięcia. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych dokumentacji pzo (2013 r.). W najbliższym czasie (2024-2025) planowane jest przeprowadzenie badań monitoringowych, których celem jest potwierdzenie rzeczywistej populacji gatunku w obszarze oraz powierzchni jego siedlisk. Zaznaczyć zatem należy, iż cele działań ustalone w nowym pzo mogą być odmienne od wskazanych w niniejszym zarządzeniu.
13	A075 bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	stan populacji	Utrzymanie populacji na poziomie minimum 3 par lęgowych (stan właściwy – FV).	Populacja krajowa bielika wykazuje tendencję wzrostową, zarówno liczebnie jak i co do rozpowszechnienia. W Dolinie Środkowej Wisły gniazdują obecnie 3-4 pary, a zimująca populacja dochodzi do ok. 80 osobników. W sezonie lęgowym ptaki użytkują cały obszar międzywała do kilku kilometrów od gniazda. Zimą ptaki koncentrują się w miejscach niezamarzających, zrzutów ścieków, dopływów rzek, zwykle z dala od miejscowości i rejonów uczęszczanych przez ludzi. Rozmieszczenie gatunku w granicach obszaru należy określić jako wyspowe (gminy: Słupno, m.st Warszawa (Wawer, Wilanów), Góra Kalwaria). Nie zachodzi konieczność zmiany danych w SDF. Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony siedliska. W perspektywie obowiązywania pzo (2024 r.) cel wydaje się możliwy do osiągnięcia. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych dokumentacji pzo (2013 r.). W najbliższym czasie (2024-2025) planowane jest przeprowadzenie badań monitoringowych, których celem jest potwierdzenie rzeczywistej populacji gatunku w obszarze oraz powierzchni jego siedlisk. Zaznaczyć zatem należy, iż cele działań ustalone w nowym pzo mogą być odmienne od wskazanych w niniejszym zarządzeniu.
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych na powierzchni 18000 ha (stan właściwy – FV).	
14	A075 bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	stan populacji	Utrzymanie populacji zimującej na poziomie minimum 65 osobników.	Populacja krajowa bielika wykazuje tendencję wzrostową, zarówno liczebnie jak i co do rozpowszechnienia. W Dolinie Środkowej Wisły gniazdują obecnie 3-4 pary, a zimująca populacja dochodzi do ok. 80 osobników. W sezonie lęgowym ptaki użytkują cały obszar międzywała do kilku kilometrów od gniazda. Zimą ptaki koncentrują się w miejscach niezamarzających, zrzutów ścieków, dopływów rzek, zwykle z dala od miejscowości i rejonów uczęszczanych przez ludzi. Rozmieszczenie gatunku w granicach obszaru należy określić jako wyspowe (gminy: Słupno, m.st Warszawa (Wawer, Wilanów), Góra Kalwaria). Nie zachodzi konieczność zmiany danych w SDF. Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony siedliska. W perspektywie obowiązywania pzo (2024 r.) cel wydaje się możliwy do osiągnięcia. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych dokumentacji pzo (2013 r.). W najbliższym czasie (2024-2025) planowane jest przeprowadzenie badań monitoringowych, których celem jest potwierdzenie rzeczywistej populacji gatunku w obszarze oraz powierzchni jego siedlisk. Zaznaczyć zatem należy, iż cele działań ustalone w nowym pzo mogą być odmienne od wskazanych w niniejszym zarządzeniu.
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk żerowiskowych (utrzymanie stawów, starorzeczy, piaszczystych wysp i łąch, roztokowego charakteru rzeki), na powierzchni 18000 ha.	

15	A022 bączek <i>Ixobrychus minutus</i>	stan populacji	Utrzymanie populacji na poziomie minimum 10 par lęgowych (stan właściwy – FV).	<p>Za minimalną liczbę par lęgowych w obszarze uznano liczbę pewnych wykrytych terytoriów w trakcie inwentaryzacji prowadzonej w 2019 r. (10 par). Na dużym powierzchniowo i stanowiącym optymalne siedlisko stanowisku na stawach w Wildze pojedyncze terytoria mogły zostać pominięte z powodu ograniczonej dostępności terenu, dlatego w tym przypadku zaproponowano liczebność 2-4 par. W innym przypadku (stanowisko Pawłowice – wał), obserwator prawdopodobnie słyszał tokującego samca, ale z powodu bardzo głośno tokujących żab zielonych podczas nasłuchu nie miał pewności. W tym przypadku liczbę terytoriów określono na 0-1. Ostatecznie rozmiar populacji (liczebność) bączka w obszarze należy ocenić na 10-13 par. Wszystkie wyznaczone i inwentaryzowane powierzchnie spełniały wymogi odpowiednich siedlisk (optymalnych lub suboptymalnych) dla bączka. Należały one do 4 różnych kategorii środowisk: zatoka portu, szuwar i wiklinowisk na brzegu rzeki, starorzecze i stawy rybne. Poszczególne powierzchnie różniły się wielkością i pokryciem roślinnością szuwarową. Łączna powierzchnia stanowisk bączka w obszarze wynosił ok. 367 ha, w tym powierzchnia szuwaru (miejsca gniazdowania) – ok. 115 ha. Powierzchnia rzeczywistych stanowisk (siedlisk) gatunku wynosiła łącznie ok. 167 ha, w tym powierzchnia szuwaru ok. 71 ha, stanowiąc 30-65% powierzchni poszczególnych stanowisk. Największe, rzeczywiste stanowiska miały powierzchnię ok. 55 ha (Drachalica – W) i 49 ha (Stawy Wilga – cz. E), najmniejsze stanowisko miało powierzchnię zaledwie 2,7 ha (Winduga – N). Rozmieszczenie gatunku w granicach obszaru należy określić jako wyspowe (gminy: Słupno, Gąbin, Bodzanów, Iłów, Maciejowice – woj. mazowieckie, gm. Stężyca – woj. lubelskie). W związku z posiadanymi danymi zachodzi konieczność zmiany danych w SDF. Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony siedliska. W perspektywie obowiązywania pzo (2024 r.) cel wydaje się możliwy do osiągnięcia. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych opracowania pn.: Inwentaryzacja bączka <i>Ixobrychus minutus</i>, dzięcioła średniego <i>Dendrocytes medius</i> i podrózniczka <i>Luscinia svecica</i> na obszarze Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły PLB140004; Samodzielny Zakład Zoologii Leśnej i Łowiectwa Wydział Leśny, SGGW w Warszawie, Muzeum i Instytut Zoologii PAN, Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony</p>
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (między innymi utrzymanie występowania przybrzeżnej roślinności szuwarowej, wiklinowisk, stawów, starorzeczy), o powierzchni 360 ha (stan właściwy – FV).	

				<p>Ptaków – P. Rowiński, T. Chodkiewicz, Ł. Wardecki, A. Dmoch (2019 r.). W najbliższym czasie (2024-2025) planowane jest przeprowadzenie badań monitoringowych, których celem jest potwierdzenie rzeczywistej populacji gatunku w obszarze oraz powierzchni jego siedlisk. Zaznaczyć zatem należy, iż cele działań ustalone w nowym pzo mogą być odmienne od wskazanych w niniejszym zarządzeniu.</p>
16	A182 mewa siwa (pospolita) <i>Larus canus</i>	<p>stan populacji</p> <p>stan siedliska</p>	<p>Przywrócenie liczebności populacji do poziomu minimum 1200 par lęgowych (stan niezadawalający – U1).</p> <p>Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie piaszczystych wysp i łąch, roztokowego charakteru rzeki, zmniejszenie presji drapieżników), na powierzchni 20000 ha (stan właściwy – FV).</p>	<p>Gniazduje w niewielkich koloniach, czasem w towarzystwie śmieszki i ptaków siewkowych na wyspach w dolinach rzek. W Dolinie Środkowej Wisły miejsca gniazdowe znajduje aż 701-814 par tego gatunku, co stanowić może nawet ponad 90% krajowej populacji. Tak jak w przypadku innych ptaków zamieszkujących wyspy w Dolinie Środkowej Wisły gatunek zależny jest od utrzymania roztokowego charakteru doliny rzeki. Rozmieszczenie gatunku w granicach obszaru należy określić jako równomierne (z pominięciem m.st. Warszawy). Nie zachodzi konieczność zmiany danych w SDF. Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony siedliska. W perspektywie obowiązywania pzo (2024 r.) cel wydaje się możliwy do osiągnięcia, jednocześnie z uwagi na uwarunkowania lokalne nie jest możliwa poprawa stanu zachowania populacji. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych dokumentacji pzo (2013 r.). W najbliższym czasie (2024-2025) planowane jest przeprowadzenie badań monitoringowych, których celem jest potwierdzenie</p>

				rzeczywistej populacji gatunku w obszarze oraz powierzchni jego siedlisk. Zaznaczyć zatem należy, iż cele działań ustalone w nowym pzo mogą być odmienne od wskazanych w niniejszym zarządzeniu.
17	A176 mewa czarnogłowa <i>Larus melanocephalus</i>	stan populacji	Utrzymanie populacji na poziomie minimum 5 par lęgowych (stan właściwy – FV).	Gniazduje wraz ze śmieszką w koloniach w dolinach rzek, stawach rybnych i na wyspach na jeziorach. W dolinie Wisły miejsca gniazdowe znajduje 5-21 par tego gatunku, co stanowi ok. 25% krajowej populacji. W Dolinie Środkowej Wisły gatunek zależny jest od utrzymania roztokowego charakteru doliny rzeki - dostępności otwartych i bezpiecznych wysp. Rozmieszczenie gatunku w granicach obszaru należy określić jako wyspowe (granica gmin: m.st. Warszawa, Konstancin-Jeziorna, Józefów, Karczew, Sobienie-Jeziory, Góra Kalwaria, Sieciechów – woj. mazowieckie, gm. Stężycza – woj. lubelskie). Nie zachodzi konieczność zmiany danych w SDF. Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony siedliska. W perspektywie obowiązywania pzo (2024 r.) cel wydaje się możliwy do osiągnięcia, jednocześnie z uwagi na uwarunkowania lokalne nie jest możliwa poprawa stanu zachowania populacji. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych dokumentacji pzo (2013 r.). W najbliższym czasie (2024-2025) planowane jest przeprowadzenie badań monitoringowych, których celem jest potwierdzenie rzeczywistej populacji gatunku w obszarze oraz powierzchni jego siedlisk. Zaznaczyć zatem należy, iż cele działań ustalone w nowym pzo mogą być odmienne od wskazanych w niniejszym zarządzeniu.
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie piaszczystych wysp i łąch, roztokowego charakteru rzeki, zmniejszenie presji drapieżników), na powierzchni 5000 ha (stan właściwy – FV).	
18	A179 śmieszka <i>Larus ridibundus</i>	stan populacji	Utrzymanie populacji na poziomie minimum 10000 par lęgowych (stan właściwy – FV).	Gniazduje w koloniach w dolinach rzek, stawach rybnych i na wyspach na jeziorach. W dolinie Wisły gniazduje nawet ok. 10-11 tysięcy par tego gatunku co stanowi ok. 10% krajowej populacji. W Dolinie Środkowej Wisły gatunek zależny jest od utrzymania roztokowego charakteru doliny rzeki - dostępności otwartych i bezpiecznych wysp. Rozmieszczenie gatunku w granicach obszaru należy określić jako wyspowe (granica gmin: Gąbin, Słupno, Nowy Dwór Maz., Czosnów, Jabłonna, Konstancin-Jeziorna, Józefów, Góra Kalwaria, Karczew, Sobienie-Jeziory, Warka, Maciejowice, Magnuszew, Kozienice, Sieciechów – woj. mazowieckie, gm. Stężycza, Dęblin – woj. lubelskie). Nie zachodzi konieczność zmiany danych w SDF. Cele ochrony ustalono dla
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie piaszczystych wysp, roztokowego charakteru rzeki, zmniejszenie presji drapieżników), na powierzchni 20 000 ha (stan właściwy – FV).	

				<p>wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony siedliska. W perspektywie obowiązywania pzo (2024 r.) cel wydaje się możliwy do osiągnięcia, jednocześnie z uwagi na uwarunkowania lokalne nie jest możliwa poprawa stanu zachowania populacji. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych dokumentacji pzo (2013 r.). W najbliższym czasie (2024-2025) planowane jest przeprowadzenie badań monitoringowych, których celem jest potwierdzenie rzeczywistej populacji gatunku w obszarze oraz powierzchni jego siedlisk. Zaznaczyć zatem należy, iż cele działań ustalone w nowym pzo mogą być odmienne od wskazanych w niniejszym zarządzeniu.</p>
19	A156 rycyk <i>Limosa limosa</i>	<p>stan populacji</p> <p>stan siedliska</p>	<p>Utrzymanie liczebności populacji na poziomie minimum 12 par lęgowych (stan niezadowolający – U1).</p> <p>Utrzymanie rzeczywistych i potencjalnych powierzchni siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie podmokłych łąk), o powierzchni 500 ha (stan właściwy – FV).</p>	<p>Rycyk jest ptakiem związanym z rozległymi, podmokłymi łąkami, występującymi głównie w dolinach okresowo wylewających rzek. Gniazdo zakłada bezpośrednio na ziemi – jest to po prostu wygnieciony dołek wśród gęstych traw lub turzyc. W 2009 roku rycyk występował w liczbie 12 par, z czego 7 stanowisk (8-9 par) na wyspach w korycie Wisły. Występował wyłącznie na górnym fragmencie rzeki, najniższe położone stanowisko było na km 457-458, mniej więcej na wysokości ujścia Pilicy. Rozmieszczenie gatunku w granicach obszaru należy określić jako równomierne, przy czym jedynie na odcinku ok. 1/3 powierzchni obszaru, w górnym biegu rzeki (od granicy gmin: Warka, Magnuszew, Wilga do granicy gmin Maciejowice, Kozienice, Sieciechów – woj. mazowieckie, gm. Stężycza – woj. lubelskie). Nie zachodzi konieczność zmiany danych w SDF. Cele ochrony ustalone dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony siedliska. W perspektywie obowiązywania pzo (2024 r.) cel wydaje się możliwy do osiągnięcia, jednocześnie z uwagi na uwarunkowania lokalne nie jest możliwa poprawa stanu zachowania populacji. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych dokumentacji pzo (2013 r.). W najbliższym czasie (2024-2025) planowane jest przeprowadzenie badań monitoringowych, których celem jest potwierdzenie rzeczywistej populacji gatunku w obszarze oraz powierzchni jego siedlisk. Zaznaczyć zatem należy, iż cele działań ustalone w nowym pzo mogą być odmienne od wskazanych w niniejszym zarządzeniu.</p>

20	A272 podrózniczek <i>Luscinia svecica</i>	stan populacji	Utrzymanie występowania gatunku w obszarze (stan zły – U2).	W latach 1984 i 1987 wykryto 38 stanowisk (śpiewających samców). Najwięcej stanowisk (31) wykryto wówczas na odcinku Warszawa-Płock. Ostatnie kompleksowe dane pochodzą z roku 2009, które uzyskano w trakcie inwentaryzacji ptaków w granicach obszaru podczas dwukrotnej kontroli terenu międzywała Wisły w sezonie lęgowym (Kot i in. 2009). Wykryto wówczas już jedynie 6 stanowisk tego gatunku, zlokalizowanych na odcinku Puławy-ujście Pilicy. Wynik badań inwentaryzacyjnych w 2019 r. inwentaryzacji i wcześniejsze dane wyraźnie wskazują na silny spadek liczebności podrózniczka w obszarze. W trakcie prac terenowych w 2019 r. nie stwierdzono podrózniczka. Za najważniejsze cechy siedlisk podrózniczka uznaje się: - szerokość płatu (stanowiska) zawierającego istotne dla gatunku siedliska (fragmenty zbiornika lub ciek z płytką wodą, graniczące z szuwarem lub zakrzaczeniami), - stopień zwarcia roślinności zielnej w płacie potencjalnego stanowiska, oceniony dla całego stanowiska jako dominujący (podrózniczek wymaga występowania w terytorium dużych powierzchni z luźnym zwarcem roślinności zielnej jako dogodnych żerowisk, gdyż jest gatunkiem zdobywającym pokarm wyłącznie na ziemi), - występowanie w terytorium zastoisk z płytką wodą lub terenów błotnistych stanowiących optymalne żerowiska, ocenione jako przybliżony udział na całym stanowisku. Rozmieszczenie gatunku w granicach obszaru należy określić jako równomierne, przy czym jedynie na odcinku ok. 1/3 powierzchni obszaru, w górnym biegu rzeki (od granicy gmin: Warka, Magnuszew, Wilga do granicy gmin Maciejowice, Kozienice, Sieciechów – woj. mazowieckie, gm. Stężycza – woj. lubelskie). Nie zachodzi konieczność zmiany danych w SDF. Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony siedliska. W perspektywie obowiązywania pzo (2024 r.) cel wydaje się możliwy do osiągnięcia, jednocześnie z uwagi na uwarunkowania lokalne nie jest możliwa poprawa stanu zachowania populacji. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych opracowania pn.: Inwentaryzacja bączka <i>Ixobrychus minutus</i> , dzięcioła średniego <i>Dendrocoptes medius</i> i podrózniczka <i>Luscinia svecica</i> na obszarze Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły PLB140004; Samodzielny Zakład Zoologii Leśnej i Łowiectwa Wydział Leśny, SGGW w Warszawie, Muzeum i Instytut Zoologii PAN, Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie środowisk obejmujących fragmenty zbiorników lub ciek z płytką wodą, graniczących z szuwarem lub zakrzaczeniami, dużych powierzchni z luźnym zwarcem roślinności zielnej, zastoisk z płytką wodą lub terenów błotnistych), o powierzchni 300 ha (stan właściwy – FV).	

				<p>Ptaków – P. Rowiński, T. Chodkiewicz, Ł. Wardecki, A. Dmoch (2019 r.). W najbliższym czasie (2024-2025) planowane jest przeprowadzenie badań monitoringowych, których celem jest potwierdzenie rzeczywistej populacji gatunku w obszarze oraz powierzchni jego siedlisk. Zaznaczyć zatem należy, iż cele działań ustalone w nowym pzo mogą być odmienne od wskazanych w niniejszym zarządzeniu.</p>
21	A070 nurogęs <i>Mergus merganser</i>	stan populacji	Utrzymanie populacji na poziomie minimum 92 par lęgowych (stan właściwy – FV).	<p>Gniazduje w norach i dużych dziuplach drzew wzdłuż dolin rzecznych oraz nad jeziorami. W Dolinie Środkowej Wisły gniazduje ok. 85-120 par (z 900-1000 w kraju), a zimuje 500-1500 ptaków. Dolina stanowi ważne lęgowisko i zimowisko nurogęsia w skali kraju. Rozmieszczenie gatunku w granicach obszaru należy określić jako równomierne. Nie zachodzi konieczność zmiany danych w SDF. Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony siedliska. W perspektywie obowiązywania pzo (2024 r.) cel wydaje się możliwy do osiągnięcia. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych dokumentacji pzo (2013 r.). W najbliższym czasie (2024-2025) planowane jest przeprowadzenie badań monitoringowych, których celem jest potwierdzenie rzeczywistej populacji gatunku w obszarze oraz powierzchni jego siedlisk. Zaznaczyć zatem należy, iż cele działań ustalone w nowym pzo mogą być odmienne od wskazanych w niniejszym zarządzeniu.</p>
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie występowania dziuplastych drzew), o powierzchni 17000 ha (stan właściwy – FV).	
22	A249 brzegówka <i>Riparia riparia</i>	stan populacji	Utrzymanie populacji na poziomie minimum 5200 par lęgowych (stan właściwy – FV).	<p>Brzegówka gniazduje budując głębokie norki w skarpach stromych piaszczystych brzegów i urwisk w wyrobiskach piasku. W dolinach rzecznych jej występowanie jest uzależnione od dynamicznego funkcjonowania erozji brzegowej. W Dolinie Środkowej Wisły odnotowano 5200-11400 par tego gatunku. Rozmieszczenie gatunku w granicach obszaru należy określić jako równomierne. Nie zachodzi konieczność zmiany danych w SDF. Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony siedliska. W perspektywie obowiązywania pzo (2024 r.) cel wydaje się możliwy do osiągnięcia. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych dokumentacji pzo (2013 r.). W</p>
		stan siedliska	Utrzymanie rzeczywistych i potencjalnych powierzchni siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie urwistych brzegów), na powierzchni 6000 ha (stan właściwy – FV).	

				najbliższym czasie (2024-2025) planowane jest przeprowadzenie badań monitoringowych, których celem jest potwierdzenie rzeczywistej populacji gatunku w obszarze oraz powierzchni jego siedlisk. Zaznaczyć zatem należy, iż cele działań ustalone w nowym pzo mogą być odmienne od wskazanych w niniejszym zarządzeniu.
23	A195 rybitwa białoczarna <i>Sternula albifrons</i>	stan populacji	Utrzymanie populacji na poziomie minimum 420 par lęgowych (stan niezadawalający – U1).	Gniazduje w niewielkich koloniach na Wybrzeżu, w dolinach rzek i żwirowniach. Dolina Wisły wraz z ok. 400-500 parami stanowi jej główne lęgowisko w kraju, gdzie całkowita populacja szacowana jest na 900-1000 par. Rozmieszczenie gatunku w granicach obszaru należy określić jako równomierne, z wyłączeniem obszaru m.st. Warszawy. Nie zachodzi konieczność zmiany danych w SDF. Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony siedliska. W perspektywie obowiązywania pzo (2024 r.) cel wydaje się możliwy do osiągnięcia, jednocześnie z uwagi na uwarunkowania lokalne nie jest możliwa poprawa stanu zachowania populacji. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych dokumentacji pzo (2013 r.). W najbliższym czasie (2024-2025) planowane jest przeprowadzenie badań monitoringowych, których celem jest potwierdzenie rzeczywistej populacji gatunku w obszarze oraz powierzchni jego siedlisk. Zaznaczyć zatem należy, iż cele działań ustalone w nowym pzo mogą być odmienne od wskazanych w niniejszym zarządzeniu.
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie piaszczystych wysp i łąch, roztokowego charakteru rzeki, zmniejszenie presji drapieżników), na powierzchni 20 000 ha (stan niezadawalający – FV).	
24	A193 rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i>	stan populacji	Utrzymanie populacji na poziomie minimum 1400 par lęgowych (stan właściwy – FV).	Gatunek na śródlądziu preferuje koryta rzeczne z licznymi łąkami i wysepkami, stawy rybne, zbiorniki zaporowe z odpowiednimi wysepkami. W Dolinie Środkowej Wisły rybitwa rzeczna gniazduje na piaszczystych wyspach w nurcie rzeki. 1400-1728 par występujących w Dolinie Środkowej Wisły stanowi niemal połowę krajowej populacji ocenianej na 4000-4500 par. Jest to gatunek zmniejszający liczebność w wyniku zmiany reżimu hydrologicznego rzek, melioracji i pogłębianiu koryt rzecznych, zarastaniu wysepek na zbiornikach wodnych. Rozmieszczenie gatunku w granicach obszaru należy określić jako równomierne, z wyłączeniem obszaru gminy Płock, Łomianki i m.st. Warszawy. Nie zachodzi konieczność zmiany danych w SDF. Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony siedliska. W perspektywie obowiązywania pzo (2024 r.) cel wydaje się możliwy do osiągnięcia. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych dokumentacji pzo (2013 r.). W
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie piaszczystych wysp i łąch, roztokowego charakteru rzeki, zmniejszenie presji drapieżników), na powierzchni 20000 ha (stan właściwy - FV).	

				najbliższym czasie (2024-2025) planowane jest przeprowadzenie badań monitoringowych, których celem jest potwierdzenie rzeczywistej populacji gatunku w obszarze oraz powierzchni jego siedlisk. Zaznaczyć zatem należy, iż cele działań ustalone w nowym pzo mogą być odmienne od wskazanych w niniejszym zarządzeniu.
25	A048 ohar <i>Tadorna tadorna</i>	stan populacji	Utrzymanie populacji na poziomie minimum 8 par lęgowych (stan właściwy – FV).	Gniazduje na wybrzeżu i w dolinach dużych rzek - Wisły i Odry, gdzie na gniazda zajmuje nory w piaszczystych brzegach. W Polsce gatunek nieliczny, do ok. 120-140 par, z czego w Dolinie Środkowej Wisły występuje 8-10 par. Rozmieszczenie gatunku w granicach obszaru należy określić jako równomierne, przy czym jedynie na odcinku ok. 1/3 powierzchni obszaru, w dolnym biegu rzeki (od granicy gmin: Płock, Gąbin, Słupno, Bodzanów, Słubice, Mała Wieś, Wyszogród, Iłów, Brochów, Czerwińsk nad Wisłą, Leoncin, Czosnów, Zakroczym). Nie zachodzi konieczność zmiany danych w SDF. Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony siedliska. W perspektywie obowiązywania pzo (2024 r.) cel wydaje się możliwy do osiągnięcia, jednocześnie z uwagi na uwarunkowania lokalne nie jest możliwa poprawa stanu zachowania populacji. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych dokumentacji pzo (2013 r.). W najbliższym czasie (2024-2025) planowane jest przeprowadzenie badań monitoringowych, których celem jest potwierdzenie rzeczywistej populacji gatunku w obszarze oraz powierzchni jego siedlisk. Zaznaczyć zatem należy, iż cele działań ustalone w nowym pzo mogą być odmienne od wskazanych w niniejszym zarządzeniu.
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie piaszczystych, wysp i łąk, roztokowego charakteru rzeki, zmniejszenie presji drapieżników), na powierzchni 10 000 ha (stan właściwy – FV).	
26	A162 krwawodziób <i>Tringa totanus</i>	stan populacji	Utrzymanie populacji na poziomie minimum 22 par lęgowych (stan niezadawalający – U1).	Populacja krwawodzioba w Polsce wynosi 2000-2500 par i cechuje ją trend spadkowy. W 2010 roku stwierdzono 20-33 par gniazdujących w obszarze. Rozmieszczenie gatunku w granicach obszaru należy określić jako wyspowe (granice gmin: Płock, Gąbin, Słupno, Bodzanów, Słubice, Czerwińsk nad Wisłą, Zakroczym, Leoncin, m.st. Warszawa (Wilanów), Konstancin-Jeziorna, Józefów, Wilga, Magnuszew, Maciejowice, Kozienice, Sieciechów, Gniewoszków – woj. mazowieckie, gm. Stężycza – woj. lubelskie). Nie zachodzi konieczność zmiany danych w SDF. Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony siedliska. W perspektywie obowiązywania pzo (2024 r.) cel wydaje się możliwy do osiągnięcia, jednocześnie z uwagi na uwarunkowania lokalne nie jest możliwa poprawa stanu zachowania
		stan siedliska	Utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie zalewowych łąk i pastwisk, piaszczystych brzegów rzek, o niskim stopniu uregulowania koryta – z dużą ilością pływicy i błotnistych zatoczek), na powierzchni 15 000 ha (stan właściwy – FV).	

				populacji. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych dokumentacji pzo (2013 r.). W najbliższym czasie (2024-2025) planowane jest przeprowadzenie badań monitoringowych, których celem jest potwierdzenie rzeczywistej populacji gatunku w obszarze oraz powierzchni jego siedlisk. Zaznaczyć zatem należy, iż cele działań ustalone w nowym pzo mogą być odmienne od wskazanych w niniejszym zarządzeniu.
--	--	--	--	---

Powyższe cele, po ich przyjęciu, powinny być brane pod uwagę przez podmioty sprawujące nadzór nad poszczególnymi fragmentami obszaru Natura 2000 oraz w trakcie prowadzenia ocen wpływu programów i przedsięwzięć na obszar Natura 2000.

Zgodnie z art. 28 ust. 3 i 4 ustawy o ochronie przyrody, sporządzający projekt planu zadań ochronnych winien umożliwić zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu, a także zapewnić możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu, na zasadach i w trybie określonym w art. 3 ust. 1 pkt 11 oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029, z późn. zm. - zwanej dalej „ustawą ooś”). Ponadto, w myśl art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy ooś, projekt planu zadań ochronnych zamieszcza się w publicznie dostępnych wykazach.

Zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190 - zwanej dalej „ustawą o wojewodzie”), projekt planu zadań ochronnych wymaga uzgodnienia z właściwym terytorialnie wojewodą.

Jak wspomniano, istotnym elementem procesu planistycznego są konsultacje społeczne. W ramach procedury opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, zgodnie z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. poz. 186, z późn. zm.) oraz ww. przepisów prawa, w dniu 29 listopada 2021 r. w Biuletynie Informacji Publicznej i tablicach ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie oraz jednostek samorządu terytorialnego na terenie których położony jest obszar Natura 2000, zamieszczono obwieszczenie o zamiarze przystąpienia, przystąpieniu i wyłożeniu projektu zarządzenia zmieniającego planu zadań ochronny do publicznego wglądu. Tego samego dnia obwieszczenie opublikowano także w prasie (Nasz Dziennik nr 276*7238). Tym samym, zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, umożliwiono zapoznanie się z dokumentem oraz złożenie uwag i wniosków do projektu planu zadań ochronnych przez okres 21 dni. W przewidzianym na składanie uwag i wniosków terminie, nie zgłoszono uwag.

Na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy o wojewodzie, Wojewoda Mazowiecki pismem znak: WNP-II.0521.1.18.2023 z dnia 06 kwietnia 2023 r. uzgodnił projekt zarządzenie, jednocześnie wnosząc o wprowadzenie poprawek natury legislacyjnej (uwzględnienie ust. 5 art. 28 ustawy o ochronie przyrody w podstawie i rozwinięcie skrótów nazw Dzienników Urzędowych). Wojewoda Lubelski uzgodnił projekt zarządzenia pismem znak: PN-I.0522.39.2023 z dnia 02 czerwca 2023 r.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Cel wprowadzenia zarządzenia.

Celem wprowadzenia zarządzenia jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916, z późn. zm.).

2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.

Projekt planu zadań ochronnych będzie oddziaływał:

- 1) na Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie;
- 2) na Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie;
- 3) na właścicieli terenu, na którym znajduje się obszar Natura 2000;
- 4) jako powszechnie obowiązujący akt prawa miejscowego na wszystkie podmioty, które znajdują się lub znajdują w zasięgu terytorialnym objętym jego regulacją;
- 5) na jednostki organizacyjne, których zasięg działania obejmuje teren obszaru Natura 2000.

3. Konsultacje.

Projekt zarządzenia jako akt prawa miejscowego podlega:

- 1) na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190) uzgodnieniu z Wojewodą Mazowieckim oraz Wojewodą Lubelskim;
- 2) na podstawie art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody, procedurze udziału społeczeństwa na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029, z późn. zm.), postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu.

4. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie przedmiotowego zarządzenia nie pociągnie za sobą skutków finansowych dla budżetu państwa.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Zapisy zawarte w projekcie zarządzenia będą miały umiarkowany wpływ na lokalny i regionalny rynek pracy. Konieczność realizacji zadań przyczyni się do zwiększenia zapotrzebowania na usługi z działów: „Badania naukowe i działalność rozwojowa” Polskiej Klasyfikacji Działalności, wprowadzonej Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. poz. 1885, z późn. zm.).

6. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Projektowana regulacja nie ma wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

8. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Regulacja przedmiotowego zarządzenia objęta jest prawem UE. Zarządzenie swym zakresem obejmuje teren objęty ochroną w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 na podstawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. U. UE. L 20/7 z 26 stycznia 2010 r.), jako obszary specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Wisły PLB140004. Projekt zarządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.